

nu vil tillade mig at sige et Par Ord om. Det er Ændringen til § 16, hvor det hedder, at Udtrykket: „i Købstæderne“ skal udgaa. Denne Ændring er en Udvidelse af den Ret, som de teologiske Kandidater havde ifølge det oprindelige Forslag, en Udvidelse altsaa af Retten til at ansætte teologiske Kandidater. Det oprindelige Forslag lød paa, at det var kun i Købstæderne, at teologiske Kandidater kunde blive ansatte, og det forekommer mig, at det var ganske naturligt, at det fandtes i det oprindelige Forslag, fordi der i Købstæderne jo er større Skoler med mange Lærere, hvor man altsaa kan ansætte en teologisk Kandidat som Faglærer, f. Eks. i Religion, hvilket kan være meget nærliggende, men ude paa Landet, hvor vi de allerfleste Steder have Enelærere, stiller det sig noget anderledes. Jeg tror ikke, at en teologisk Kandidat ifølge den Uddannelse, han har, er fuldt skikket til at være Enelærer. Der er visse Fag, man ikke forudsætter, at Teologer ere inde i, som f. Eks. Regning, og jeg tror derfor ikke, det er heldigt at bestemme, at de teologiske Kandidater ogsaa skulle kunne blive Enelærere paa Landet. Jeg har ikke stillet nogen Ændring hertil, men jeg nævner det i det Haab, at det kunde blive forandret under de kommende Forhandlinger, som ogsaa jeg venter om denne Sag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Stühr): Med Hensyn til Sundbyerne skal jeg bekræfte, hvad den ærede Ordfører (Goos) udtalte, og overhovedet ikke gentage, hvad han sagde, men kun sige, at hvis det forholder sig saaledes, hvad jeg jo ikke har Grund til at tvivle om i fjerneste Grad, som det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Knudsen) sidst sagde, at Kommunalbestyrelsen derude ønskede, at Kommunens Lærere skulde stilles ligesom Købstædernes, skal der fra Ministeriets Side selvfølgelig intet være til Hinder for, at dette sker.

Hvad § 32 angaar, skal jeg gerne imødekomme det Ønske, som blev udtalt om, at jeg skulde tage det under nærmere Overvejelse, men det Ønske blev jo rigtig nok udtalt fra to saa forskellige eller rettere diametralt modsatte Sider, at det er umuligt at føje begge Parter. Jeg skal for mit Vedkommende udtale, at jeg ikke tør love noget som helst om, at Resultatet af Overvejelserne skulde blive et Forslag om en Nedsættelse paa denne Paragraf. Men det skal, som sagt, blive taget under Over-

vejelse af Hensyn til de Grunde, den ærede Ordfører omtalte.

Hvad derefter Sagen i sin Almindelighed angaar, har jeg selvfølgelig al mulig Grund til at takke det høje Ting for den velvillige Maade, hvorpaa det har taget imod Lovforslaget. Jeg har udtalt denne Tak før, og naar jeg nu maa antage, at Resultatet af Forhandlingen i Dag bliver, at Afstemningen fører til, at Forslaget vedtages i den foreliggende Skikkelse, saa har jeg over for Forhandlingerne, saaledes som de ere førte i Udvalget, og Afstemningen, saaledes som den sandsynlig vil komme til at falde her i Tinget, kun Grund til at takke det høje Ting. Men jeg maa rigtig nok tilføje, at naar jeg tager Hensyn til de forskellige Udtalelser, som ere faldne her i Dag, saa lyde de jo ikke meget trøstelige, idet der fra den ærede Ordførers Side paa hans Meningsfællers Vegne er udtalt, hvilke Grænser han mener, at Landstinget maa holde sig indenfor med Hensyn til Forandringer, medens der fra andre Sider er faldet Udtalelser, som gaa ganske i modsat Retning, saa at man derefter skulde antage det for saa godt som haabløst at forsøge at faa Forslaget videre fremmet. Jeg vil imidlertid dog haabe, at det samme velvillige Sindelag, hvormed han hidtil har ført Forhandlingerne her i Tinget, og som har medført, at man dog hidtil har fundet og imødekommet hinanden, skal, uanset de faldne Udtalelser, ogsaa fremdeles lægge sig for Dagen, saaledes at det maa lykkes at komme til Forstaaelse.

Endnu skal jeg tillade mig at tilføje i Anledning af, hvad den ærede Ordfører udtalte om, hvad der vil opnaas ved dette Forslag, at jeg mener ganske vist, at der vil blive opnaaet overordentlig meget. Der vil med Hensyn til Lærernes Stilling blive opnaaet en Forbedring i det Forhold, at der nu er mange Lærere i Danmark, som trods det, at de have en anstrengende og opslidende Gerning, som kræver en Mands fulde Arbejdsdygtighed og kræver, at han skal med fuld Kraft sætte sine Evner og sin Vilje ind paa at gøre sin Gerning godt, dog ere økonomisk saaledes stillede, at det er omtrent umuligt for dem at komme igennem. Jeg kan som den, der i 10 Aar har haft Tilsyn med Skolevæsenet i et Stift, anføre adskillige Eksempler paa, at Mænd med god Vilje og gode naturlige Evner til at gøre deres Gerning ere blevne saaledes opslidte under deres daglige Kamp for Udkommet, at de ikke have kunnet gøre deres Gerning til-